

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě jednal dne 13.3.2015 ve veřejném zasedání v senátě složeném z předsedy JUDr. Čestmíra Dudy a soudců JUDr. Marie Slané a Mgr. Ondřeje Běčáka **o odvolání obžalovaného Petra B.**, nar. xxx, proti rozsudku Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 21.10.2014 č.j. 4 T 90/2014-111 a rozhodl *t a k t o* :

Podle § 258 odst. 1 písm. d) tr.ř. se k odvolání obžalovaného Petra B. napadený rozsudek z r u š u j e v celém rozsahu.

S přihlédnutím k ust. § 259 odst. 3 tr.ř. se n o v ě rozhoduje takto:

Obžalovaný

P e t r B . ,

nar. xxx v xxx, invalidního důchodce, trvale bytem xxx,

j e v i n e n ,

ž e

nejméně v době od 26.9.2013 do 23.10.2013 v místě svého tehdejšího bydliště v xxx, a na jiných místech v České republice, v postavení kandidáta voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR za Dělnickou stranu sociální spravedlnosti, vkládáním do poštovních schránek a zveřejněním prostřednictvím sociální sítě Facebook na internetu šířil předvolební letáky s písemným a obrazovým obsahem vlastní fotografie a jménem Petr B. a hesly „Dost bylo zvýhodňování cikánů“, „Konečně řešení cikánské otázky“, „Stop cikánskému teroru“, „Přizpůsobíme i nepřizpůsobivé“ a vyobrazením ovcí stojících na státní vlajce České republiky, kdy jedna ze tří bílých ovcí odkopává z prostoru vlajky ovci černou, šířil ideu netolerance a nesnášenlivosti založenou na rasovém a xenofobním základu ve vztahu zejména k romské minoritě žijící na území České republiky,

t e d y

veřejně podněcoval k nenávisti k některé etnické skupině nebo k omezování práv a svobod jejich příslušníků a spáchal čin veřejně přístupnou počítačovou sítí,

č í m ž s p á c h a l

přečin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, 3 písm. a) tr. zákoníku

a o d s u z u j e s e :

Podle § 356 odst. 3 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 6 (šesti) měsíců.

Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku se mu výkon trestu odnětí svobody podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 15 (patnáct) měsíců.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný Petr B. uznán vinným přečiny hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) tr. zákoníku a podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich

práv a svobod podle § 356 odst. 1,3 písm. a) tr.zákoníku, za což byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 8 měsíců, jehož výkon mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu 1 roku a 6 měsíců.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný Petr B., a to do výroku o vině i trestu. Obžalovaný uvedl, že dle jeho názoru soud rozhodl nesprávně, když ve svých materiálech nikdy neuváděl nic rasistického ani se nezmiňoval o nějakém násilném řešení daných problémů. Účastnil voleb jako zástupce legální politické strany a užil hesla, ve kterých nebylo uvedeno ani jediné slůvko o násilném či nezákonném způsobu řešení problémů. Tyto problémy chtěl řešit civilizovaným způsobem prostřednictvím demokratických voleb. Připustil, že hesla, která použil, mohou být dalšími osobami chápány rozdílně, to však neznamená, že s takovým řešením on souhlasí. Uvedl, že byli vyslýcháni svědci cikánského etnika, kteří se o něm nevyjádřili v tom smyslu, že by měl sklon k řešení problému „z rasových pohnutek“. Pokud se znalec ve své výpovědi v hlavním líčení vyjádřil, že obžalovaný slibuje nereálné, tak by měl vše hodnotit až po zvolení obžalovaného. U veřejného zasedání dodal, že symbol použitý na předvolebním letáku jsou tzv. helvétské ovce, pochází ze Švýcarska a Švýcarsko není rasistická země. Ve svém letáku vyjadřuje svůj volební program, vyjadřuje se nejen k cikánské otázce. Například je na něm obsaženo heslo „Stop fetišům“. Zdůraznil, že není rasista, že soud I. stupně podle něj nevzal v potaz výpověď tří romských svědků, z nich svědka K., který je romem, zaměstnával, kdyby byl rasista, nezaměstná jej z rasových důvodů. On i jeho politická strana bojují proti přistěhovalcům, proti těm byl zaměřený i symbol helvétských ovcí. Tvrdil, že šlo toliko o politický leták vydaný s cílem uspět ve volbách. Navrhoval zrušení napadeného rozsudku a zproštění obžaloby.

Krajský soud v Ostravě, jako soud odvolací, především konstatuje, že odvolání bylo podáno osobou oprávněnou (§ 246 odst. 1 písm. b) tr.ř.) a ve lhůtě naznačené v ust. § 248 odst. 1 tr.ř. Odvolací soud z podnětu odvolání přezkoumal ve smyslu § 254 odst. 1 tr.ř. zákonnost a odůvodněnost výroku o trestu napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad, a dospěl k těmto závěrům.

Po přezkoumání napadeného rozsudku ve shora naznačeném směru, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, odvolací soud konstatoval, že řízení ani rozsudek samotný v přezkoumávané části netrpí žádnými závažnými vadami, tedy takovými, které by odůvodňovaly postup podle § 258 odst. 1 písm. a) tr.ř., když v tomto řízení byla dodržena všechna stěžejní ustanovení trestního řádu, zejména ta, které mají zabezpečit právo obžalovaného na obhajobu a ustanovení, týkající se zahájení trestního stíhání a seznámení s výsledky vyšetřování, jakož i ustanovení, která mají zabezpečit řádné objasnění věci. V takto proběhnuvším řízení vykonal soud I. stupně dostatek důkazů potřebných k tomu, aby bylo ve věci možno rozhodnout, a to jak po stránce skutkové, tak po stránce právní bez důvodných pochybností, jak to má na mysli ust. § 2 odst. 5 tr.ř. Bylo však nutno z podnětu podaného odvolání napadený rozsudek v celém rozsahu zrušit podle § 258 odst. 1 písm. d) tr.ř. a ve věci učinit za podmínek § 259 odst. 3 tr.ř. rozhodnutí nové, které bylo možné učinit na základě skutkového stavu, který byl v napadeném rozsudku správně zjištěn, a to z následujících důvodů.

Okresní soud důvodně uzavřel, že obžalovaný Petr B. v rámci kampaně za své zvolení poslancem ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky za Dělnickou stranu sociální spravedlnosti šířil ideu netolerance a nesnášenlivosti založenou na rasovém a xenofobním základu ve vztahu zejména k romské minoritě žijící na území České republiky vkládáním letáků do poštovních schránek občanů obsahující hesla specifikovaná ve výroku rozsudku, tyto letáky obžalovaný také zveřejnil prostřednictvím sítě Internet a svého facebookového profilu. Tyto skutečnosti připustil v rámci svého výslechu sám obžalovaný, včetně toho, že těchto letáků nechal rozšířit desítky tisíc kusů, a potvrdili to i svědci Eliška V. a Jiří S.

Okresní soud správně jednání obžalovaného Petra B. kvalifikoval jako naplnění skutkové podstaty přečinu podněcování nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1,3 písm. a) tr.zákoníku. Obžalovaný použitím hesel citovaných shora se nenávistně vymezoval vůči romskému etniku, kdy konkrétně hesla „Konečně řešení cikánské otázky“ a „Ne integraci nepřizpůsobivých do majoritní společnosti“ skutečně asociuje hesla užívaná v minulosti německou NSDAP ve vztahu k židovskému i romskému etniku. V tomto kontextu je prvkem podněcujícím k násilí i vyobrazení symbolu tří bílých ovcí, které ze svého středu kopnutím vykazují ovci černou. Za černou ovci je třeba hledat symbol romského etnika, zejména v kontextu užitých hesel, vztahuje se však i na některé přistěhovalce. Okresní soud při hodnocení této otázky přiléhavě vyšel ze závěrů znaleckého posudku JUDr. Ing. Josefa Zouhara, Dr., znalce z oboru sociologie, odvětví sociální vědy, specializace extremismus, dále z oboru kriminalistika, specializace závadové texty a zástupné symboly. K omezování práv a svobod příslušníků romské etnické skupiny může vést řešení, ke kterému obžalovaný použitými hesly směřuje, tj. napadenou etnickou skupinu segregovat či dosáhnout jejího „vystěhování“ z území České republiky. Jak již bylo uvedeno, je zřejmé, že shora popsané jednání bylo spácháno prostřednictvím veřejně přístupné počítačové sítě. Pokud jde o obhajobu obžalovaného ve smyslu, že sám není negativního či rasistického smýšlení vůči romskému etniku, což mělo být prokázáno výsledkem tří svědků romského etnika, kteří v minulosti obývali ubytovny, zejména pro sociálně slabé, které obžalovaný vedl, nelze než konstatovat, že tato argumentace je pro posouzení viny obžalovaného zcela irelevantní. Skutečnost, zda se obžalovaný Petr B. dopouštěl jednání, které po objektivní stránce naplnilo skutkovou podstatu přečinu podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1,3 písm. a) tr.zákoníku, z důvodu ambivalentního vztahu k romskému etniku či ve snaze uspět při kandidatuře ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, není rozhodná. Záměr využít společensky problémových témat k posílení vlastních politických ambicí, kdy následkem může být zhoršení vztahů mezi majoritní společností a etnickými a národnostními menšinami, lze totiž považovat za společensky škodlivější následek jednání obžalovaného, než pokud by se popsaného jednání dopouštěl z pohnutky ryze osobního charakteru.

Naproti tomu je odvolací soud nucen konstatovat, že učiněnému závěru o skutkovém stavu neodpovídala právní kvalifikace užitá okresním soudem, pokud jde o přečin hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) tr.zákoníku, kterého se měl obžalovaný dle rozsudku okresního soudu

dopustit v jednočinném souběhu s přečinem podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1,3 písm. a) tr.zákoníku. Dle názoru krajského soudu totiž nedošlo k naplnění formálního znaku citované skutkové podstaty spočívajícího ve **veřejném hanobení** některé etnické skupiny. Hanobení je totiž subjektivní, hrubě urážlivý projev směřující k hrubému znevažení některého národa, jeho jazyka, některé etnické skupiny, rasy, anebo skupiny obyvatel (Komentář k trestnímu zákoníku C.H.Beck § 355 str. 3017), ale takovéto projevy v popsáném jednání obžalovaného zjištěny nebyly.

Z těchto důvodů právní posouzení skutku, jímž byl obžalovaný Petr B. uznán vinným, neodpovídalo ustanovením trestního zákoníku. Odvolací soud proto k odvolání obžalovaného Petra B. v napadeném rozsudku zrušil výrok o vině a v návaznosti výrok o trestu. Nově obžalovaného Petra B. uznal vinným na základě stejných skutkových zjištění toliko přečinem podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1,3 písm. a) tr.zákoníku.

Obžalovaný Petr B. nemá doposud v rejstříku trestů žádný záznam. Přitěžující okolností ve smyslu § 42 tr.zákoníku u něj shledány nebyly. U obžalovaného došlo ke změně právní kvalifikace, nově byl uznán vinným toliko jedním přečinem, a to podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1,3 písm. a) tr.zákoníku, jehož zákonná trestní sazba pro kvalifikovanou skutkovou podstatu odst. 3 § 356 trestního zákoníku je od 6 měsíců do 3 let odnětí svobody. Krajský soud proto obžalovanému Petru B. nově uložil trest odnětí svobody mírnější, než mu byl uložen napadeným rozsudkem, a to v trvání 6 měsíců, tedy na samé spodní hranici zákonné trestní sazby, jehož výkon podmíněně odložil na zkušební dobu 15 měsíců. Takto uložený výchovný trest odnětí svobody se jeví pro nápravu obžalovaného dostatečným, bude na obžalovaném, aby se ve zkušební době páchání jakékoliv další trestné činnosti zdržel a nevystavoval se tak riziku rozhodnutí o tom, že podmíněně odložený trest odnětí svobody bude muset vykonat.

P o u č e n í :

- I. Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.
- II. Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, které lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu I. stupně.

Dovolání mohou podat

- a) nejvyšší státní zástupce ve prospěch i v neprospěch obviněného
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká.

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Příslušný k rozhodnutí o podaném dovolání je Nejvyšší soud České republiky v Brně.

V dovolání musí být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b/1 a)-l) nebo § 265b/2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Ostravě dne 13.3.2015

Za správnost vyhotovení:
Irena Juříčková

JUDr. Čestmír Duda, v.r.
předseda senátu

Vypracoval:
Mgr. Ondřej Běčák